

Hodnocení poroty

I. kategorie

Markéta Kučerová, ZŠ a MŠ Horka nad Moravou

Povídka **Proti proudu** (22,1) vypráví o krutém vodníkovi a dívce, která si chce vzít život. Text jsme se rozhodli ocenit nejenom kvůli výběru tématu, ale především kvůli uvěřitelnému a vyzrálému zachycení bezmoci a nenávisti. Autorka vše podává realisticky a syrově, zároveň však bez zbytečného patosu. Velmi dobře také pracuje se čtenářovou představivostí – mnohé věci jsou v textu naznačeny, aniž by byly pojmenovány přímo, a příběh tak nabízí hned několik různých interpretací. Za pozornost stojí i dobře prokreslené postavy a hororový podtón, který byl v rámci zaslaných prací ojedinělý.

Vojtěch Ziat'ko, Gymnázium T. G. Masaryka

Vodnická povídka **Nový domov** (59,1) se zdánlivě jednoduchým, ale až téměř skácelovsky laskavým a hlubokým příběhem: za hranicemi, „tam, kde se voda netřpytila“, žil v Německu vodník, který se rozhodl přestěhovat do Vltavy, řeky s čistější vodou a přátelskými kolegy – vodníky Blatoušníkem, Leknínem a Vodomilem. Usadil se blízko Národního divadla, kde poznal nejen krásu české hudby, ale i sličnou vodnici. Příběh porotu zaujal pohádkově vlídným a něžným vyprávěním s velmi pěknými detaily, které navíc využívá pestrost a bohatost českého jazyka.

Libuše Drahotská, Gymnázium Žďár nad Sázavou

Povídka **Letní odpočinek** (51,1) přináší propojení našeho reálného hmatatelného světa se světem snad jen tušeným, našimi smysly nepřiznaným – světem vodnickým. Pítoreskní vyznění celému příběhu dodává fakt, že do kontaktu s pánem vodního živlu vstupuje hlavní postava celého příběhu – Matěj Hájek, pracovními povinnostmi přetížený psychiatr a zároveň ředitel sanatoria. Naplní se jeho obava, že on sám se stane psychiatrickým pacientem? I o tom vypráví laskavý, snový příběh s detailním vykreslením jednotlivých situací, které autorka staví do vzájemného kontrastu. Z celého příběhu zároveň vystupuje vykřičník, důrazné upozornění na jeden ze zásadních problémů dnešní uspěchané doby.

Veronika Matlová, Biskupské gymnázium J. N. Neumanna

Autorka soutěžního textu **Život plyne jako voda** (85,1) nachází ve fotografování vody v člověkem nedotčené přírodě smysl své umělecké realizace. Současně se zaznamenáváním její mnohotvárnosti vnímá životodárnou tekutinu jako hlavní symbol koloběhu života. Tato přírodní síla jej posléze navíc přiměje až k přehodnocení osobních preferencí. Invenčně sestavené fotografově zповědi maličko uškodilo několik stylistických neobratností, mimo jiné i fakt, že starý černý fotoaparát po dědečkovi nabízí okamžitý živý náhled právě pořízeného snímku. Ani to však námětu a jeho zpracování neubírá na půvabné původnosti.

Lucie Blažková, Gymnázium Žďár nad Sázavou

Soutěžní text **Probouzení** (27,1) ukazuje, že autorka dokáže pracovat s napětím, gradovat příběh, nacházet překvapivou pointu. Ačkoliv se rozsahem jedná o nevelký text, porotu zaujal dramatický spád, který se u tématu tohoto ročníku soutěže "Voda má" objevil v I. kategorii vzácně. Vnímání vody jako nebezpečného živlu, který může člověka připravit o život, je v textu podán adekvátními formálními prostředky. Text ozvláštňuje líčení dvojího fantazijního prostředí (středověká ložnice, létající loď nad lesem), které nápaditě doplňují vzpomínky vypravěčky na prožitá trauma. Porota doporučuje u příštích textů autorky omezit nadměrné užití přivlastňovacího zájmena "můj", "má", "mé", zejména tam, kde je z kontextu jasné, že se jedná o osobu vypravěče.

II. kategorie

Lucie Braunerová, Klasické a španělské gymnázium Brno-Bystrc

Povídka **Šedá dáma** (7,2) o stavbě přehrady a politických rozhodnutích, která hlavní postavu nakonec stojí život. Na tomto textu porotu upoutala hlavně celková vyspělost od realistické a velmi dobře podané zápletky po vynalézavé novotvary a vtipné obraty. Ačkoliv příběh svádí k zjednodušením typu „politika je špína“, autor se jim ubránil a soustředil se především na lidský rozměr korupce. Hlavní postava Jozefa Rackoviče tak není pouhou karikaturou, nýbrž věrohodným znázorněním politika, jehož volby sice z morálního hlediska odsuzujeme, zároveň s ním ovšem soucítíme.

Jana Novotná, Gymnázium Žďár nad Sázavou

Sílu vzepřít se strašlivému osudu nalézá v povídce **Poslední nádech** (9,2) aztécká dívka Airam. K útěku z obětní pyramidy do džungle ji přiměje mladík Tilomen z porobeného kmene. Jejich bouří zmítanou loďku však na jezeře zasáhne výboj, který bleskem spálené tělo

otroka odevzdá vodě. Déšť se mísí se slzami plačící oběti, vyslovující v okamžiku rituální smrti mladíkovo jméno. Autorka vystavěla silný dramatický oblouk, ve kterém navíc nevyhnutelný úděl veleknězi vyvolené oběti, vychované v oddanosti vůči společenským autoritám, spojila s nadpřirozeným trestem zbožštělé přírody.

Eliška Zářecká, SUPŠ Jihlava-Helenín

Je to sen? Je to realita? Tuto otázku si neustále pokládá čtenář strhujícího příběhu s názvem **Živá voda** (8,2). Běsi dívenky Bessy jsou natolik uvěřitelné, že při čtení zaváhá, na kterém pólu reality se pohybuje. Dramatický spád příběhu odehrávajícího se v umně vykresleném paralelním světě, stvořeném v mysli psychicky nemocné dívenky, a zasazeném do rámce reálných událostí týkajících se života jedné australské rodiny, podněcuje čtenářovu zvědavost. Autorova hra rozehraná prostřednictvím kontrastu existence magického jezera, hlavního dějství příběhu stvořeného halucinací, a reality, v níž zemi naopak sužuje obrovské sucho, přináší celému příběhu nejen tajemnou hloubku...

Anna Košťálová, Biskupské gymnázium Brno

U soutěžního textu **Marie a řeka** (33, 2) porota oceňuje důkladnou práci s jazykem, citlivě reagující na změny okolností a nálad odesílatelů dopisů, které jsou adresovány ve většině případů předčasně zemřelému sourozenci. U textu překvapuje psychologická vyzrálost, porozumění duševním stavům protagonistů příběhu, jejichž osud můžeme jen útržkovitě poznávat z této jednostranné korespondence. Ačkoliv pointa příběhu je očekávatelná, metafora řeky jako proudu života také jistě patří mezi topoi, patří text "Marie a řeka" k pozoruhodným výkonům ve své kategorii. Porota oceňuje pečlivou práci s jazykem, volbu těch prostředků, které podtrhují tichý, melancholický ráz této jednostranné epistolografie. Forma této povídky navazuje na tradici "románů v dopisech", v nichž přes formální okolnosti a pravidla, které mohou (fiktivního) pisatele dopisů poněkud svazovat, je naopak získán cenný prostor intimity a zesílené autenticity příběhu. S touto zvýšenou senzitivitou, s níž se často setkáváme v dílech autorů "románů v dopisech" 18. století, dokázala úspěšně pracovat také autorka tohoto soutěžního textu.

Eva Brázdová, Gymnázium Žďár nad Sázavou

Povídka **Poslední případ detektiva Bartolomea Moricka** (22, 2) vypráví – jak ostatně napovídá název – detektivní příběh s prvky sci-fi. Klasická dvojice detektivů, z nichž starší žije s celoživotním pocitem neúspěchu, má za úkol vyřešit neobvyklý případ: na planetě se

ztratila voda. Rozluštění záhady je výsledkem „analytického myšlení“ detektiva Bartolomea: za ztrátu vody mohou mimozemšťané. Porota ocenila volbu námětu i způsob zpracování: text povídky je bohatý, se svižnými dialogy a patřičným napětím, které tento žánr vyžaduje.